

ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА, ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Т. І. Пішеніна,
доктор економічних наук, завідувач кафедри менеджменту і публічного адміністрування, Київський інститут бізнесу і технологій, pishenina@ukr.net

Для подолання негативних тенденцій в сфері бізнесу необхідно використовувати дієвий механізм узгодження інтересів соціальних суб'єктів – інститут соціального партнерства. Інституціалізація соціального партнерства є вирішальним ресурсом і умовою розвитку бізнес-освіти в сучасній Україні.

Ключові слова: бізнес-освіта, підприємництво, інституціалізація, соціальне партнерство, ринкова трансформація.

Слід відзначити, що ринкові трансформації сприяли докорінній зміні соціальних відносин на всіх рівнях українського соціуму. Незважаючи на зовнішню нестабільність, в суспільстві йдуть процеси, які сприяють наростанню соціальної напруженості в різних сферах. Крім поглиблення протиріччя між працею і капіталом, загострюється соціальна нерівність, посилюється соціально-економічна диференціація регіонів і галузей народного господарства, наростає навантаження на соціальну сферу. Ці процеси в перспективі можуть викликати соціальні конфлікти і дезінтеграцію українського суспільства. Як показує досвід розвинутих країн, бізнес є одним із значущих чинників, які сприяють вирішенню названих проблем. Зростання бізнесу сприяє підвищенню рівня і якості життя самих підприєм-

ців, а за рахунок створення додаткових робочих місць на підприємствах з'являється можливість для різних верств населення поліпшувати своє матеріальне становище. Ці процеси сприяють пом'якшенню соціальної нерівності і зниженню соціальної напруги, як в країні в цілому, так і в її регіонах.

Потенціал підприємців є воістину унікальним ресурсом, що дозволяє їм виступати значущою рушійною силою розвитку національної економіки та зростання народного добробуту.

На підприємництво покладено стратегічні завдання в якості важливого напрямку модернізації економіки і суспільства – стати сектором інтелектуальної і творчої праці, інтегруватися в глобальний ринок, експортуючи свою продукцію і послуги.

Для подолання негативних тенденцій в сфері бізнесу необхідно використовувати дієвий механізм узгодження інтересів соціальних суб'єктів – інститут соціального партнерства.

Інституціоналізація соціального партнерства є вирішальним ресурсом і умовою розвитку бізнес-освіти в сучасній Україні, так як об'єктивно в цій площині знаходиться необхідний механізм, здатний узгоджувати і коригувати соціальну взаємодію підприємців не тільки з суб'єктами, що включені у галузь соціально-економічних відносин, а із вищими навчальними закладами, які готують майбутнє покоління спеціалістів – керівників.

Роль бізнесу, в створенні національного багатства і прогресу суспільства настільки значуща, що правомірно розглядати розвиток інституту соціального партнерства як спосіб досягнення компромісу між соціальними суб'єктами, що представляють різні інтереси економічного, політичного і соціального характеру, як фактор соціальної інтеграції інтелекту різного рівня і зростання якості життя

населення. Однак в цій сфері чітко проявляється протиріччя між потребою в інституціалізації соціального партнерства в українському бізнесі як необхідної умови його розвитку та відсутністю ефективних напрямків реалізації цього процесу на практиці, тобто відкрита взаємодія з вищими навчальними закладами відповідного напрямку підготовки. Результати емпіричних досліджень про рівень інституціалізації соціального партнерства в системі вищої освіти України, а також про фактори, що перешкоджають і сприяють цьому процесу, дозволять запропонувати науково обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення відносин суб'єктів соціального партнерства в системі бізнес-освіти для активізації розвитку.

Перш за все, це праці, в яких висвітлено характеристики соціальних інститутів як найважливіших структуроутворюючих елементів соціальних систем і специфіка процесу інституціалізації. Розвиток і класифікація соціальних інститутів в цілому і характеристики окремих інститутів, їх склад, структура, функції розкриті в працях відомих вчених (М. Вебер, Т. Веблен, П.Бергер, Т. Лукман, Е. Дюркгейм, Е. Гідденс, М. Кастельс, Н. Луман, Ч.Р. Мілс, Т. Парсонс, Г. Спенсер, Дж. Хоманс та ін.). Проводячи ретроспективний аналіз зарубіжної та вітчизняної літератури з проблем соціального партнерства та бізнесу, і високо оцінюючи наявні розробки, необхідно визнати, що соціальне партнерство, особливо в сфері освіти вивчені досить докладно. Однак взаємозв'язок цих двох важливих інститутів сучасного суспільства, а також роль і специфіка інституціалізації соціального партнерства в бізнес-освіті не отримали належного висвітлення в науці, що характеризує рішення цієї проблеми як актуальну теоретичну і практичну задачу.